

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Товариства Червоного Хреста
України
від 23 квітня 2024 р. №20/1

**Кодекс поведінки
членів, волонтерів та працівників
Товариства Червоного Хреста України**

Загальні положення

1. Товариство Червоного Хреста України (далі – Товариство¹) є всеукраїнською добровільною гуманітарною громадською організацією, яка здійснює діяльність у відповідності з основоположними принципами Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця – гуманності, неупередженості, нейтральності, незалежності, добровільності, єдиності, універсальності (далі – Основоположні принципи).

2. Кожен член, волонтер і працівник Товариства поважає, безумовно приймає Основоположні принципи у тому розумінні, яке визначено Статутом Товариства, та керується ними при здійсненні діяльності у Товаристві.

3. Кодекс поведінки є узагальненим зібранням етичних та професійних вимог до поведінки членів, волонтерів і працівників які спрямовано на дотримання ними Основоположних принципів і стандартів Товариства протягом всього періоду здійснення діяльності у Товаристві, як під час виконання завдань Товариства, так і у час, вільний від здійснення таких дій.

4. Кодекс поведінки розроблено відповідно до Політики доброчесності національних товариств та органів Міжнародної Федерації Товариств Червоного Хреста та Червоного Півмісяця і Статуту Товариства.

5. Усі члени, волонтери і працівники Товариства колективно та кожен особисто відповідають за дотримання найвищих стандартів етичної та професійної поведінки.

Дотримання кожним з них вимог Кодексу поведінки забезпечує

¹ Товариство Червоного Хреста України складається з обласних, Київської міської організацій, які в свою чергу складаються з місцевих організацій; підприємств, установ та організацій, заснованих Товариством і його організаціями, а також його виконавчого органу – Національного комітету.

підтримання позитивного іміджу Товариства в цілому, гарантує ефективність його діяльності, а також поважливе ставлення до кожного представника Товариства з боку осіб, з якими воно вступає у взаємовідносини.

6. Члени, волонтери та працівники Товариства усвідомлюють, що вони, як представники єдиного в Україні Національного товариства Червоного Хреста, яке діє на всій території України, надають допомогу соціально незахищеним верствам населення, є їх опорою, та мають діяти відповідно до Основоположних принципів та цього Кодексу поведінки.

7. Представники Товариства інформують фізичних та юридичних осіб, з якими вони співпрацюють, про те, що вони у своїй діяльності дотримуються вимог Кодексу поведінки і про його основні положення.

8. Представники Товариства вживатимуть дозволених законодавством України необхідних та доцільних заходів для припинення співпраці Товариства з будь-якою юридичною або фізичною особою, яка спонукає будь-кого з них до порушення вимог Кодексу поведінки.

9. Керівники Товариства та його організацій, керівники Національного комітету Товариства та його структурних підрозділів повинні подавати особистий приклад у дотриманні вимог Кодексу поведінки і будувати відносини у колективах на основі взаємної поваги та взаєморозуміння.

10. Правління, Президія Правління, Президент Товариства та керівники Національного комітету Товариства вживають заходів для впровадження ефективних механізмів забезпечення дотримання членами, волонтерами та працівниками Товариства вимог Кодексу поведінки.

11. Обов'язок дотримуватися вимог Кодексу поведінки є невід'ємною частиною трудових договорів і контрактів, договорів про надання Товариству послуг цивільно-правового характеру та договорів про провадження волонтерської діяльності.

12. При прийнятті у члени Товариства, у волонтери Товариства, при укладанні з Товариством трудового договору або договору про надання Товариству послуг цивільно-правового характеру особа, ознайомившись з цим Кодексом поведінки, підтверджує, що визнає його та зобов'язується дотримуватися його вимог, що засвідчує своїм підписом у журналі в паперовій формі (згідно з додатком) чи відповідною позначкою в електронному документі.

Вимоги щодо поведінки членів, волонтерів і працівників Товариства

Здійснюючи діяльність у Товаристві член, волонтер і працівник Товариства має дотримуватися таких вимог.

Правомірність діяльності

13. Неухильно виконувати Конституцію України та закони України.

14. Керуватись законами України «Про Товариство Червоного Хреста України» та «Про символіку Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Кристала в Україні», іншими актами законодавства України, міжнародним гуманітарним правом.

15. Виконувати Статут Товариства, дотримуватися вимог Кодексу поведінки, виконувати рішення керівних органів Товариства та своєї організації, а також вимоги локальних нормативних актів Товариства.

16. При виконанні завдань за межами України дотримуватися законодавства відповідної держави, зокрема правил дорожнього руху, правил проведення валютних операцій, правил обігу наркотичних засобів тощо.

Повага до людей та неупередженість

17. Поважати права і свободи кожної людини та не посягати на них.

18. Ставитися з однаковою повагою до всіх людей, без будь-якої дискримінації за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, гендерної ідентичності, сексуальної орієнтації, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, національності, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними, класовою або іншими ознаками.

19. Поважати честь і гідність кожної людини.

20. Поважати культуру, мову, традиції, звичаї та обряди усіх народів.

21. Гуманно ставитися до людей, яким надається допомога.

22. Дотримуватися політики нульової толерантності до будь-яких домагань, знущань, жорстокого поводження, дискримінації, насильства та експлуатації всіх видів.

23. Визнавати права уразливих осіб, зокрема їхнє право на участь у діяльності Товариства.

24. Дотримуватися загальновизнаних етичних норми поведінки, культури людського спілкування, бути доброзичливим і ввічливим.

25. Утримуватися від:
використання нецензурної лексики, підвищеної інтонації;
принизливих коментарів щодо зовнішнього вигляду, одягу, віку, статі, сімейного стану або віросповідання особи;
будь-яких погроз, проявів фізичного, вербального чи емоційного насильства;
поширення пліток, обговорення особистого або сімейного життя інших осіб;
примушування до вступу в романтичні відносини;
будь-яких дій, які можуть бути розцінені як переслідування, домагання, зловживання, дискримінація або експлуатація щодо людей будь-якого віку, особливо дітей та людей, які піддаються стигматизації внаслідок тих чи інших обставин.

26. Сприяти формуванню здорового морально-психологічного клімату в колективах Товариства.

27. Запобігати виникненню конфліктів з будь-якими громадянами.

Незалежність

28. Виконувати функції та діяти виключно в інтересів Товариства.

29. Не приймати інструкцій та вказівок щодо виконання своїх обов'язків у Товаристві від будь-яких третіх осіб.

30. Враховувати, що Товариство та його представники, дотримуючись законів своєї країни, співпрацюють з службовими особами державних органів, органів місцевого самоврядування, представниками громадських організацій і громадянами, дотримуючись принципу незалежності та зберігаючи автономію, щоб мати можливість діяти відповідно до Основоположних принципів.

Нейтральність

31. Дотримуватися обмежень, згідно з якими волонтерами Товариства не можуть бути особи, які проходять військову службу або службу в правоохоронних органах, або виконують оплачувану чи неоплачувану роботу в політичних партіях України або інших держав.

32. Дотримуватися обмежень, згідно з якими працівниками Товариства не можуть бути особи, які проходять військову службу або службу в правоохоронних органах, або працюють у комунальних підприємствах чи в установах, які виконують функції муніципальної поліції, або виконують оплачувану чи неоплачувану роботу в політичних партіях України чи інших держав.

33. При виконання завдань Товариства не зберігати, не носити, не перевозити, не використовувати вогнепальну чи холодну зброю та боєприпаси, а також не робити фото-, кіно-, теле- та відеозйомки з ними.

34. При ідентифікації (ототожненні) себе з представниками Товариства не носити військову форму одягу та знаки розрізнення військовослужбовців Збройних Сил України, інших військових формувань України чи інших держав, або формений одяг та знаки розрізнення працівників правоохоронних органів України чи інших держав.

35. При ідентифікації (ототожненні) себе з представниками Товариства не носити та не використовувати одяг, логотипи, бейджі чи іншу ідентифікаційну символіку інших неурядових організацій, а також політичних партій, урядових, або релігійних організацій, окрім часу участі у спільних заходах (проектах) з організаціями-партнерами, з якими Товариством підписано меморандуми або договори про співпрацю.

36. Не висловлювати публічно жодних поглядів та не надавати у будь-якій формі коментарів щодо подій, пов'язаних з політичними, ідеологічними, воєнними, релігійними, расовими питаннями, наприклад, про підтримку політичної партії від імені Товариства.

37. Не спілкуватись з представниками медіа від імені Товариства без попереднього узгодження з керівником Товариства або його організації та з підрозділом Національного комітету Товариства з питань комунікацій.

38. Не поширювати роздуми, гіпотези, персональні позиції чи інформацію щодо громадянських, політичних або військових подій, якщо у профілі члена, волонтера або працівника Товариства в соціальних мережах зазначено, що вони беруть участь у діяльності Товариства.

39. Не брати участь в політичній, ідеологічній, воєнній, релігійній або іншій діяльності, яка може негативно вплинути на неупередженість, нейтральність або незалежність Товариства.

40. Член керівного органу Товариства або організації Товариства зобов'язаний відповідно до Статуту Товариства (положення про організацію

Товариства) повідомити про те, що став службовою особою, яка займає відповідальне та особливо відповідальне становище, або увійшов до керівних органів політичної партії та скласти повноваження члена керівного органу.

Використання емблеми Червоного Хреста

41. Керуватись Законом України «Про символіку Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Кристала в Україні», іншими актами законодавства України, міжнародним гуманітарним правом, Статутом Товариства, Основоположними принципами, рішеннями статутних органів Міжнародного Комітету Червоного Хреста, Міжнародної Федерації Товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця.

42. Дотримуватися встановлених правил використання емблеми Червоного Хреста членами, волонтерами і працівниками Товариства, поширювати знання про ці правила.

43. Сприяти органам державної влади України та інших держав в їх зусиллях щодо запобігання зловживанням у використанні символіки Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Кристала та їх припинення.

44. Не використовувати предмети одягу з розпізнавальними знаками Червоного Хреста або з логотипом Товариства та посвідчення Товариства поза часом виконання завдань Товариства.

45. При публічному носінні предметів одягу з розпізнавальними знаками Червоного Хреста або з логотипом Товариства не вживати алкогольних напоїв та наркотичних засобів.

46. При публічному носінні предметів одягу з розпізнавальними знаками Червоного Хреста або з логотипом Товариства намагатися утримуватися від куріння, вживання та використання тютюнових виробів, предметів, пов'язаних з їх вживанням, трав'яних виробів для куріння, електронних сигарет, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згорання, кальянів.

Безпека

47. Не наражати себе на небезпеку.

48. Дотримуватися мінімальних вимог безпеки, інструкцій, правил та локальних нормативних актів Товариства питань з безпеки.

49. Не керувати транспортним засобом у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що

знижують увагу та швидкість реакції, незалежно від того, належить цей транспортний засіб Товариству чи ні.

50. Не зберігати вибухові, інші речовини і предмети, що становлять підвищену небезпеку для оточення, а також радіоактивні матеріали у будівлях, приміщеннях, транспортних засобах, іншому майні Товариства.

51. Не вживати алкогольні напої, наркотичні засоби, психотропні речовини чи їх аналоги під час виконання завдань Товариства, а також у будівлях, приміщеннях, транспортних засобах, на територіях підприємств, установ та організацій Товариства та не перебувати у них в нетверезому стані, у стані наркотичного чи іншого сп'яніння.

52. Вживати можливих заходів для забезпечення фізичної, психологічної та емоційної безпеки, цілісності та гідності осіб, які шукають захисту чи допомоги Товариства або користуються його захистом чи допомогою та перебувають під загрозою насильства або постраждали від насильства чи дискримінації.

Недопущення сексуального насильства та експлуатації

53. Не вчиняти фізичне або психологічне насильство чи погрозу фізичного або психологічного насильства сексуального характеру, незалежно від того, чи воно здійснюється із застосуванням сили, в нерівних або примусових умовах, чи ні (далі – сексуальне насильство).

54. Не зловживати та не здійснювати спробу зловживання владою, вразливим становищем або довірою іншої особи в сексуальних цілях, у тому числі з метою отримання грошової чи іншої вигоди від сексуальної експлуатації іншої особи, а також не здійснювати оплату готівкою або будь-яким іншим товаром чи послугою за сексуальні послуги (далі – сексуальна експлуатація).

55. Не вступати в будь-які сексуальні стосунки з особами, які шукають захисту чи допомоги Товариства або користуються його захистом чи допомогою, незалежно від їх віку.

56. Не вчиняти дій сексуального характеру з особами, які не досягли шістнадцятирічного віку, та усвідомлювати, що помилкове уявлення про вік дитини не є виправданням.

57. Не обмінювати гроші, пропозицію працевлаштування, товари, роботи чи послуги на секс, інші послуги сексуального характеру, зокрема з використанням працівників сфери секс-послуг.

58. Не виробляти, не купувати, не розповсюджувати і не використовувати будь-які відверто сексуальні матеріали, призначені викликати сексуальне збудження, в тому числі фотографії, відео та тексти, інші предмети порнографічного характеру, в приміщеннях або на обладнанні Товариства, включаючи відвідування/перегляд порнографічних вебсайтів, форумів, а також надсилання електронних листів порнографічного змісту.

59. Не здійснювати дій сексуального характеру, виражених словесно (погрози, залякування, непристойні зауваження) або фізично (доторкання, поплескування), що принижують чи ображають осіб, які перебувають у відносинах підпорядкування або інших відносинах, пов'язаних з діяльністю Товариства.

60. Дотримуватися політики нульової толерантності до будь-яких форм сексуальної експлуатації, сексуального та гендерного насильства.

61. Повідомляти про факти або про підозру порушення вимог щодо недопущення сексуального насильства та експлуатації, інших обмежень щодо дій сексуального характеру на «Лінію добропорядності».

Захист дитини

62. Захищати та дбати про права дітей.

63. При прийнятті рішень діяти у спосіб, який забезпечує дотримання найкращих інтересів дитини.

64. Підтримувати якомога більш повне залучення дітей, їх сімей та громад до прийняття всіх рішень, які на впливають на дітей.

65. Не зловживати владою та можливістю впливу за рахунок своєї посади на життя та благополуччя дітей.

66. Не використовувати фізичне покарання, грубу мову, психологічні маніпуляції та інші види знущання над дітьми.

67. Дотримуватися політики нульової толерантності до будь-яких домагань, знущань, жорстокого поведіння, дискримінації, насильства та експлуатації всіх видів щодо дітей.

68. Не вимагати від дітей ніяких послуг чи дій в обмін на захист або іншу допомогу.

69. Не підтримувати та не брати участь у жодній з форм нелегальних, експлуатуючих чи насильницьких дій щодо дітей, включаючи дитячу працю та торгівлю дітьми.

70. Не залучати дітей до будь-якої фізичної, або розумової діяльності, яка не відповідає їхньому віку та розвитку, суперечить їхньому бажанню, а також створює ризик негативного впливу на психологічний та фізичний стан дітей.

71. Дотримуватися принципів Політики Товариства щодо захисту дітей.

72. Вживати всіх можливих заходів для забезпечення фізичної, психологічної та емоційної безпеки дітей.

Захист інформації та персональних даних

73. Не поширювати конфіденційну інформацію, яка стала відомою у зв'язку з діяльністю у Товаристві, протягом всього періоду здійснення цієї діяльності та після її завершення, крім випадків, встановлених законом.

74. Не використовувати в приватних інтересах інформацію, яка стала відомою у зв'язку з діяльністю у Товаристві, протягом всього періоду здійснення цієї діяльності та після її завершення.

75. Негайно інформувати Президента Товариства або голову організації Товариства чи Генерального директора Національного комітету Товариства про факт надання пояснень у справі про адміністративне правопорушення або показань у кримінальному провадженні, пов'язаних із здійсненням діяльності у Товаристві.

76. Здійснювати фото-, кіно-, теле- та відеозйомку особи лише за її згодою, а дитини – лише за її згодою та згодою її батьків або інших законних представників. Згода особи на знімання її на фото-, кіно-, теле- чи відеоплівку припускається, якщо зйомки проводяться відкрито на вулиці, на зборах, конференціях, мітингах та інших заходах публічного характеру.

77. Пояснювати особі, як будуть використовуватися фотографії, на яких її зображено, та здійснювати публічний показ, відтворення та розповсюдження фотографій лише за згодою цієї особи, а в разі її смерті – за згодою дітей, вдови (вдівця), а якщо їх немає, – батьків, братів та сестер.

78. Здійснювати обробку персональних даних осіб, які шукають захисту чи допомоги Товариства або користуються його захистом чи допомогою а також членів, волонтерів і працівників Товариства відповідно до Закону України «Про захист персональних даних» та локальних нормативних актів Товариства.

79. Забезпечувати захист конфіденційної інформації про особу, що стала жертвою сексуальної експлуатації або насильства.

Доброчесність

80. Виконувати обов'язки доброчесно, не допускаючи фактів шахрайства чи корупції.

81. Не допускати несправедливого ставлення до особи або групи осіб на основі упередження, підтримки або особистої прихильності, зокрема надання родичам, друзям або знайомим посад незалежно від їхніх професійних здібностей або потурання їм.

82. Не отримувати неправомірну вигоду (грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав з метою спонукання або зобов'язання отримувача до вчинення чи невчинення будь-яких дій в інтересах того, хто пропонує, обіцяє чи надає такий подарунок, або в інтересах третьої особи) для себе та не сприяти третім особам в її отриманні.

83. Уникати прийняття та дарування подарунків, якщо це може суперечити інтересам Товариства, та дотримуватись обмежень щодо отримання та надання подарунків, встановлених [Політикою протидії шахрайству та корупції у Товаристві](#)².

84. Своєчасно повідомляти про будь-які випадки конфлікту інтересів, зокрема про:

одночасне перебування членів Товариства, які знаходяться у родинних зв'язках або інших особистих стосунках, у складі керівного органу Товариства або його організації;

перебування волонтерів та працівників Товариства у прямому підпорядкуванні осіб, з якими вони мають родинні зв'язки або інші особисті стосунки, які можуть впливати на просування по роботі, результати щорічного оцінювання або на розмір винагороди;

одночасне перебування працівників Товариства, які знаходяться у родинних зв'язках або інших особистих стосунках, у складі тендерного комітету;

² <http://surl.li/nwxyh>

роботу працівника Товариства за сумісництвом, здійснення інших видів діяльності (окрім викладацької та наукової) та/або отримання на регулярній основі доходів за цивільно-правовими договорами з іншими юридичними особами, зокрема як фізичної особи-підприємця;

участь у прийнятті або прийнятті самостійно членом керівного органу Товариства або його організації рішення про укладання господарських договорів з контрагентами – юридичними особами, у разі, якщо така особа або члени її родини є членами керівних органів чи володіють часткою більше 5% рухомого та нерухомого майна такого контрагента;

участь у прийнятті або прийнятті самостійно членом керівного органу Товариства або його організації рішення щодо укладання договорів з фізичною особою, яка є членом його родини;

рішення, прийняте членом, волонтером та працівникам Товариства на користь особи, від якої вона чи особа, з якою він має родинні зв'язки, отримали подарунок.

85. Не надавати завідомо неправдиву інформацію щодо своєї посади або обов'язків у Товаристві іншим особам.

86. Не вчиняти дій, які можуть зашкодити репутації Товариства.

Використання майна Товариства

87. Берегти доручені грошові кошти та інше майно Товариства, вживати необхідних заходів для запобігання його знищенню, пошкодженню чи незаконному заволодінню ним.

88. Не брати фінансові та інші майнові зобов'язання від імені Товариства з порушенням порядку, встановленому Цивільним кодексом України, Статутом Товариства та рішеннями керівних Товариства.

89. Використовувати та розпоряджатися майном, наданим Товариством у тимчасове користування, з тією метою, з якою воно було надано, ефективно, сумлінно та з обачністю, а також своєчасно в установленому порядку звітувати про це.

90. Після завершення виконання завдання, для виконання якого майно було надано в тимчасове користування, або після завершення діяльності в Товаристві повернути Товариству майно в належному стані з урахуванням його можливого фізичного зносу.

91. Після завершення діяльності в Товаристві повернути предмети одягу з розпізнавальними знаками Червоного Хреста або з логотипом Товариства у разі, якщо такі розпізнавальні знаки/логотипи Товариства неможливо зняти. У

разі, якщо з предметів одягу можливо зняти розпізнавальні знаки/логотипи, то після їх зняття такі предмети одягу можуть використовуватись особою як одяг індивідуального використання (без розпізнавальних знаків/логотипів Товариства).

92. Після завершення діяльності в Товаристві повернути посвідчення волонтера чи працівника Товариства.

Відповідальність

93. Голови організацій Товариства, інші члени Товариства, волонтери Товариства за порушення вимог Кодексу поведінки та Основоположних принципів несуть відповідальність відповідно до закону, Статуту Товариства та положень про організації Товариства.

94. Працівники Товариства та особи, які надають Товариству послуги цивільно-правового характеру, за порушення вимог Кодексу поведінки та Основоположних принципів несуть відповідальність відповідно до закону.

95. Член, волонтер і працівник Товариства усвідомлює та визнає, що порушення ним вимог Кодексу поведінки може бути підставою для застосування Товариством щодо нього заходів відповідальності, зокрема припинення членства та/або діяльності у Товаристві.

Повідомлення про порушення вимог Кодексу поведінки

96. Товариство закликає всіх, хто вважає, що було порушено вимоги Кодексу поведінки, негайно повідомляти про це на «Лінію добропорядності».

97. Надання повідомлень на «Лінію добропорядності» може бути здійснено через портал Лінії добропорядності, який розміщений за адресою: <https://redcross.ethics.help/web/uk>.

98. Повідомлення підробленої або завідомо неправдивої інформації про порушення вимог Кодексу поведінки є неприпустимим.

Додаток
до Кодексу поведінки членів,
волонтерів та працівників Товариства
Червоного Хреста України
(пункт 12)

Журнал
ознайомлення з Кодексом поведінки членів, волонтерів та
працівників Товариства Червоного Хреста України

(назва організації)

Розпочато « » _____ 202 р.

Закінчено « » _____ 202 р.

З Кодексом поведінки членів, волонтерів та працівників Товариства Червоного Хреста України, ознайомлений/на, визнаю його та зобов'язуюсь дотримуватися його вимог.

№ з/п	Дата	Прізвище, ім'я та по батькові	Підпис